

Svein Jacobsen

Svein Jacobsen døde 10. januar i Drammen, i byen der han ble født 6. mars 1938 og bodde størstedelen av sitt liv. Der tok han artium i 1956, mens odontologistudiet ble gjennomført i Würzburg og Düsseldorf. Etter tilleggs kurs i Oslo i 1964 ble han cand.odont. og fikk plikttjeneste som skoletannlege i Skotselv, ikke langt fra Drammen. Behovet for tannlege var så stort at ordføreren i Øvre Eiker hadde vært i Helsedirektoratet og bedt om å få tildelt tannlege på plikttjeneste. I 1968 var det en privatpraksis til salgs i Mjøndalen, og Svein syntes det kunne være fristende å prøve seg som selvstendig næringsdrivende. Han trivdes bra, men i 1974 da han fikk tilbud om en tannlegestilling ved Lier psykiatriske sykehus, så han det som en faglig utfordring.

Dette skiftet ble skjellsettende for Svein Jacobsens karriere og livsoppgave. Nå ble hans interesse for helsefremmende og forebyggende tiltak for alvor vakt fordi han forsto at denne spesielle pasientgruppen trengte mer enn ordinær behandling hvis de skulle beholde en rimelig god oral helse. Han innså også at det var nødvendig å samarbeide med øvrig personale ved sykehuset for å lykkes. Etter et par år fikk han bistand av tannpleier Inger-Lise Bryhni, og sammen med henne begynte han, i tillegg til arbeidet på klinikken, å holde kurs og skrive artikler om institusjonstannpleie. I et intervju i Tidende da han fylte 70 år i 2008 forteller han at miljøet i Nordisk forening for handikapandvård og stiftelsen av en norsk seksjon betydde mye. Det var på denne tiden han begynte å markere seg som «forebyggingsgeneral».

I 1979 ble han oppnevnt som formann i NTFs profylakseutvalg og ble dermed også NTFs representant i Norsk Tannvernets styre. Senere ble han innvalgt som ordinært medlem og var i seks år styreleder i Norsk Tannvern. I sin tid som leder av henholdsvis profylakseutvalget og Tannvernets styre tok Svein Jacobsen initiativ til mange prosjekter som bidro til tverrfaglig samarbeid mellom tannhelsetjenesten og andre grupper. Hans viktigste bidrag er imidlertid hans initiativ for å sam-

ordne innsatsen på dette feltet. Han var arkitekten bak en omorganisering som medførte at NTF valgte å nedlegge profylakseutvalget og støtte Norsk Tannvern økonomisk. Likeledes fikk han forståelse blant fylkestannlegene for at de ved å kjøpe Norsk Tannvernets tjenester kunne ivareta sitt lovpålagte krav om å organisere forebyggende tiltak for hele befolkningen. Takket være Sveins innsats, der han til fulle fikk utnyttet sin kreativitet, politiske teft og evne til samarbeid, er Norsk Tannvern etter omorganiseringen i 1995 blitt en langt mer slagkraftig organisasjon.

Allerede i 1980 kom Svein Jacobsen inn i Samarbeidsorganet for helsefremmende oppgaver (SOHO) som varamedlem for Norsk Tannvern. Senere ble han medlem og valgt inn i arbeidsutvalget. Fra 1994 til SOHO ble nedlagt i forbindelse med omorganiseringen av den statlige helseforvaltningen i 2000, var han leder. Han var en markert og tydelig leder innad i SOHO og utad i kontakt med politikere og byråkrati. I sine velskrevne og tankevekkende ledere i SOHO-posten, som fra og med 1995 kom ut i et opplag på 14 000 eks., nådde han ut til en stor leserkrets. I sin siste leder foretok han en oppsummering av arbeidet; han var spesielt fornøyd med prosjektet der man hadde prøvd ut ulike samarbeidsmodeller for folkehelsearbeid i fire fylker. Konklusjonen var at arbeidet fungerer best der man klarer å få til en målrettet tilpassning til lokale forhold. Begrepet «partnerskap» var ikke tatt i bruk ennå, men Svein Jacobsen la meget stor vekt på at folkehelsearbeidet måtte skje i samarbeid mellom det frivillige Norge og offentlige instanser.

Mens Svein fortsatt jobbet ved Lier sykehus, fikk han etter hvert oppgaver ved fylkestannlegens kontor og sluttet i 1989 i sin kliniske stilling. Forebyggende arbeid var hans hjertebarn, og han utviklet og ledet mange store prosjekter der tannhelsetjenesten samarbeidet med andre faggrupper. I perioden 1991–97 var han assisterende fylkestannlege, men lot seg nok en gang friste av en utfordring og ble assisterende fylkes helsesjef i Buskerud. Han

ble værende i denne stillingen til den fylkeskommunale helseavdelingen ble nedlagt på grunn av sykehusreformen. Sammen med resten av avdelingen ble han overflyttet til sykehuset, og fra 2004 til han gikk av med pensjon i 2008 var han prosjektleder for «Nytt sykehus Buskerud». I denne perioden var han styreleder i Tannhelsetjenesten i Vestfold og senere også i Buskerud.

Da han som 70-åring ble intervjuet i Tidende og spurt om planene for pensjonisttilværelsen, fikk vi inntrykk av at han skulle trappe ned og ta det litt roligere. I 2010 ble imidlertid boken *Fra smerte til smil*, med Svein som forfatter, utgitt i forbindelse med 100-årsjubileet for den offentlige tannhelsetjenesten i Oslo. Og året etter feiret Norsk Tannvern 100 år med utgivelse av *Reisen til Helseland*, der han delte forfatterskapet med Reidun Stenvik. I tillegg påtok han seg oppgaver i Røde Kors i Drammen og Buskerud.

Vi har begge undertegnede hatt stor glede av å samarbeide med Svein Jacobsen i ulike fora. Hans tilnærming til problemer og utfordringer har vært målrettet, løsningsorientert og strukturert. Han har vært kreativ og har som leder vist at han har fått folk med ulike oppfatninger til å kompromisse og arbeide sammen mot felles mål. Han har vært til å stole på og har alltid levert til avtalt tid. Vi er mange som har gode minner om Svein og som vil savne hans lune smil og vennlige vesen. En ildsjel er gått bort.

Turid Album Alstad og Reidun Stenvik